

Управление на общинските финанси в условията на продължаваща криза

Общината полага огромни усилия да нормализира изпълнението на общинския бюджет въпреки кризата. За това говори сравнението на приходите за деветмесечието, които достигнаха нивото от 2019 г. за същия период. Изпълнението на общинския бюджет към 30 септември 2021 г. е в размер на 71 736 974 лв. Местните приходи за същия период са 25 870 454 лв, като от тях данъчните приходи са 10 057 956, а неданъчните – 15 812 498 лв. Реализираните приходи от разпореждане с общински имоти се очаква да достигнат около 4.8 млн. лв., което е с близо 90% преизпълнение на планираната сума и част от средствата вече са предвидени за благоустрояване на градската среда и подобряване на условията за живот.

От 2018 до 2020 година Община Шумен прави разпределение на приходите и разходите на кметствата, а от 1 януари тази година Общинският съвет гласува с бюджета на общината и приложение за разпределение на средствата за всички 26 кметства на територията на общината. Практика, която до този момент не е била прилагана при изготвянето на общинските бюджети.

В условията на продължаваща криза през 2021 година изплатихме пасиви от минали години в размер на 1 749 422 лв. Предстои сключването на договор за поемане на нов общински дълг от 20 000 000 лева за срок от 120 месеца с до 2 години гратисен период.

За удобство на гражданите и намаляване на административната тежест Община Шумен разработи 28 електронни услуги в данъчния сектор, достъпни през официалната интернет страница на общината. Възможността плащанията на местните данъци и такси да стават по безкасов път увеличи 5 пъти повече използването на услугата в сравнение с 2018 година. Данъчната служба в общината извършва служебно обработка на данните за придобиване или продажба на моторно превозно средство и недвижим имот както и при придобиване на имущество по наследство. Това улеснява гражданите, които са задължени да дойдат в местната данъчна служба само ако имат право да ползват данъчни облекчения или разпределят имущество помежду си.

Информацията за прогнозиране, планиране и отчитане на публичните средства е прозрачна и достъпна чрез официалната интернет страница на Община Шумен.

Възможности за най-уязвимите

Наложената извънредна епидемична обстановка постави на първо място грижата към най-рисковите групи – децата, лицата с увреждания, пенсионерите и трайно безработните. Община Шумен работи по проекти на различни европейски и целеви програми на социалното министерство на обща стойност над 11 135 439 млн. лв. 3500 души получават 25 различни социални услуги. 500 от тях са настанени в институции, а за останалите се полагат грижи по домовете им.

1002 души са обхванати по проектите Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания, Компонент 2 и 3 и „Патронажна грижа“. Осигуряваме топъл обяд за 850 лица. Удължихме работата на Центъра за ранно детско развитие до края на следващата година, като досега в него услуги са получили 106 деца от 0 до 7 години и 58 родители. Започнахме изграждането на Дневен център за подкрепа на лица с увреждания и техните семейства, включително с тежки множествени увреждания, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“. Община Шумен управлява административно и втория етап на проекта „Приеми ме“. Осигурихме възможност по реда на Закона за личната помощ в механизма за лична помощ да включим в услугата 570 потребители с 585 лични асистенти. Разкрихме

нова социална услуга „Асистентска подкрепа“ с държавно финансиране за 127 потребители, с които работят 43 асистенти.

Нови 51 социални жилища вече са изградени в квартал „Тракия“. Многофамилната жилищна сграда е построена с европейски средства по ОП „Региони в растеж“ за 2 983 707 лева.

В края на миналата и началото на тази година над 440 000 лева от дарителската сметка „Помогни сега“ бяха използвани за изграждане и оборудване на стаи за лечение на COVID-19 в МБАЛ – Шумен и за изолиране на COVID-сектора, за купуване на медицинска техника, апаратура, консумативи, за създаване и оборудване на пункт за кръвна плазма в отделението по трансфузионна хематология към болницата и др. Беше закупено ново оборудване за здравното заведение за още 100 000 лева от бюджета на общината.

215 души са подпомогнати за лечение с общински средства в размер на 58 000 лева. Всяка година общината заделя по 100 000 лева за пътуване в градския транспорт за възрастни хора над 65 години и многодетни майки. 200 души са настанени в общински жилища или центрове за временно пребиваване. 10 общински жилища са предоставени на медицински специалисти от други общини, наети на работа в лечебни заведения в Шумен.

Икономика и развитие

Икономическото развитие продължава да е сред водещите приоритети в работата на общинското ръководство.

Въпреки пандемията и кризата с COVID-19 в Индустриалния парк през 2021 година бяха продадени 5 нови индустриални терена в подзона А с обща площ 20 234 кв.м. на трима инвеститори. Към момента има подписани предварителни договори за продажба на още 8 терена, с което запълняемостта ще достигне 90%. През годината бяха изготвени работни проекти за довеждане на водопровод от подзона С до подзона Д, който минава под жп линията София-Варна. Проектите са съгласувани с Националната компания „Железопътна инфраструктура“ и е получена заповед от министерството на транспорта за разрешаване на строежа. Изграждането на водопровода ще започне в началото на 2022 година.

Въпреки кризата с COVID-19 се наблюдава растеж и във вече утвърдени компании в региона. За поредна година общината получи признание за направени инвестиции. В края на 2020-та Шумен беше отличен с годишната награда на Националното сдружение на общините в Република България „Общински инвеститор“ за завода за алуминиеви профили и елоксация „ВИАС“ ЕООД. В тазгодишното издание на конкурса „Кмет на годината“ със специалната награда „Инвестиция на годината“ беше отличена фирмата „Алкомет“ АД за мащабната инвестиционна програма на дружеството.

Продължихме да прилагаме мерки за справяне с икономическите последици от извънредното положение – временно освобождаване изцяло или частично от заплащане на наеми от наематели на общински нежилищни имоти, освобождаване от заплащане на такси за ползване на площи за търговия, удължаване на срока за плащане на ТБО с отстъпка и др.

В различен етап на реализация през 2021 година са проекти за ремонт, ново строителство на различни обекти и за дейности в областта на културата, образованието, спорта, социалната и пътната инфраструктура, които се реализират с европейски и национални средства за над 30 млн. лева.

През 2020 г. бяха представени пред финансовия посредник и одобрени за комбинирано финансиране двата проекта от Инвестиционната програма на Община Шумен за Младежкия дом и Летния театър. Към настоящия момент приключват процедурите по избор на изпълнител на строителството и предстои да стартира тяхното изпълнение.

Разработихме и подадохме проектно предложение „Представяне на културно наследство в ревитализирана, реставрирана и реновирана зала „Проф. Венета Вичева“ по Резултат 1 „Подобрено управление на културното наследство“, Подрезултат 1.1 „Културно наследство, представено в ревитализирани, реставрирани и реновирани места“ по Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 - 2021.

Изготвено и подадено е още едно проектно предложение „Създаване и представяне на дигитално достъпно културно наследство на община Шумен“ пред Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“ (Норвежки механизъм), с предмет създаване на дигитална лаборатория, дигитализиране на 30 000 бр. обекта на движимото материално културно наследство и създаване на отворена онлайн платформа и реализиране на дигитална изложба.

Общината подготви проект „Подобряване на енергийната ефективност на училищните сгради в кв. „Дивдядово“ и село Мадара“ по Процедурата „Енергийна ефективност в сгради“ по Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 - 2021.

Продължава дейността на Областния информационен център, който предоставя информация на фирми и граждани за Националната програма за саниране на многофамилни жилищни сгради, възможности за стартиране на бизнес с подкрепата на европейските фондове, мерки за преодоляване на последиците от пандемията от COVID-19 и др. Дейността на центъра по настоящия проект приключва на 31 декември 2021г. и към момента се изготвя новият проект за финансиране през следващите две години – 2022 и 2023.

Строителство и инфраструктура

В строителството на нови улици и ремонти по уличната мрежа през тази година ще бъдат вложени около 5 млн. лв. Парите са от капиталовата програма и от програмата за текущи ремонти на общината, както и целеви средства, отпуснати от държавата. Извършена е цялостна рехабилитация и реконструкция на ул. „Генерал Радецки“ в участъка от ул. „Самара“ до ул. „Средна гора“ и в отсечката между ул. „Средна гора“ и ул. „Витоша“ в квартал „Боян Българанов“. Основен ремонт с подмяна на водопровод тече на ул. „Иван Кръстев Ивански“ в квартал „Дивдядово“. Изцяло е обновена ул. „Кирил и Методий“ от страничния вход на МБАЛ на ул. „Петър Парчевич“ до ул. „Климент Охридски“. Завърши преасфалтирането на локалното платно на бул. „Симеон Велики“ от ул. „Гоце Делчев“ до ул. „Дедеагач“, на ул. „Индустиална“ от бул. „Плиска“ до ул. „Дедеагач“, на паркинга до Информационния център на Мемориалния комплекс „Създатели на българската държава“, както и на части от улиците „Братя Андрей и Веселин Стоянови“, „Рафаил Попов“, „Неофит Бозвели“ и „Димитър Благоев“ в село Ивански. Продължават строително-ремонтните работи по ул. „Стилиан Чилингиров“, където също се извършва основен ремонт. Преди дни започна преасфалтирането и на паркинга зад Регионалната библиотека.

Предстоят укрепителни дейности на бреговете на река Енчова и разширяване на уличното платно в участъка от ул. „Васил Друмев“ до ул. „Климент Охридски“.

Започна основният ремонт и на общинския път от детелината на бул. „Симеон Велики“ до „Алкомет“ АД за 2 193 456 лева, отпуснати от държавата. Предстои избор на изпълнител за изграждане и на довеждаща инфраструктура в Индустиалния парк за 1 млн. 200 хиляди лева.

До края на тази година ще приключи цялостната реконструкция на уличното осветление по бул. „Симеон Велики“, част от програмата на общината за изграждане на енергоефективно улично осветление. Заедно с ремонтите по бул. „Мадара“ и към изхода при Пети километър вложените досега средства са в размер на 1 млн. и близо 120 хиляди лева от бюджета на общината. Ще бъде изградено ново улично осветление и по бул. „Ришки проход“.

145 500 лева от бюджета на общинското предприятие „Строителство и благоустройство“ са вложени в ремонт на читалища и кметства за подмяна на подови настилки, дограми, прозорци, врати и преобоядисване на стени, тавани и стълбища.

През 2021 година беше извършена рехабилитация на Водоснабдителната система „Мътница“ за 404 236 лева.

Със 126 564 455,79 лв. по ОП „Околна среда 2014-2020“ стартира реализацията на Интегрирания проект за подобряване на водния сектор на обособена територия, обслужвана от ВиК – Шумен. В началото на ноември миналата година започна строителството на пречиствателната станция, за която са предвидени малко над 26 млн. лв. Паралелно с това ще бъде положен и новият водопровод. Предвидените средства за неговото изграждане са 66 млн. лв., а с останалите ще бъде ремонтирана и част от водопроводната мрежа в общината.

Образование и COVID-19

И през тази учебна година присъственото обучение и обучението от разстояние в електронна среда се редуваха. Осигуряването на допълнително финансиране, закупуването на електронни устройства и натрупаният опит са сред факторите за успешното приключване на учебната 2020/2021 г. и за стартиране на новата. В тези условия училищата и учителите имаха в голяма степен свободата сами да определят формите и методите на преподаване и учене според спецификата на всяко училище. Резултатите от проведените матури и външното оценяване показват по-добри резултати, отколкото се очакваше в началото. Независимо от това обаче общото мнение на учители и родители е, че пълноценен образователен процес може да има само в класните стаи.

Може да се каже, че в определена степен здравната криза оказва влияние и за ускоряване на процесите на модернизация в училищното образование. Едновременно с това от края на миналата и началото на тази година модерни STEM центрове въвеждат нов модел на учене в три шуменски училища. Те бяха създадени в СУ „Сава Доброплодни“, СУ „Йоан Екзарх Български“ и СУ „Трайко Симеонов“ по Националната програма „Изграждане на училищна STEM среда“. Средното училище „Сава Доброплодни“ получи отличието „Дигитално училище на годината“ за 2021 г. на Сдружението Национална дигитална коалиция. Признанието е заради високото общо ниво на дигиталните компетентности на учениците, както и за ключовата роля на местните власти в грижата за образованието на децата.

Община Шумен стартира работата по проект за интеграция на уязвими групи. Проектът е финансиран по оперативните програми „Наука и образование за интелигентен растеж“ и „Развитие на човешките ресурси“ и е на обща стойност 1 216 919 лв. За осигуряване на равен достъп до образование заделихме допълнително финансиране от 34

817 лв. за маломерни и слети паралелки в ОУ „Панайот Волов“ в село Мадара и ОУ „Васил Левски“ в село Градище.

През тази година от бюджета на общинското предприятие „Строителство и благоустройство“ бяха извършени текущи ремонти в училища, детски градини и ясли за близо 263 000 лева. Още 130 000 лева бяха вложени в изграждането на газови отоплителни инсталации в три детски градини и една детска ясла – ДГ „Златна рибка“, ДГ „Чучулига“ в кв. „Дивдядово“, филиал на ДГ „Брезичка“ и ДЯ „Буратино“. Предстои да започне строителството на два нови корпуса с капацитет за 80 деца в детските градини „Братя Грим“ и „Щурче“ със средствата от МОН в размер на 1 млн. 400 хиляди лева. В момента тече процедура по избор на изпълнител. През месец октомври в ДГ „Братя Грим“ беше открит и център за профилактика на детското здраве.

Култура и туризъм в пандемия

През тази година отбелязахме 165 години от първото театрално представление в България и 165 години общонародно читалищно дело. На специална празнична вечер бе отбелязана и годишнината от основаването на едно от първите читалища в страната „Добри Войников-1856“.

През 2021-ва се проведеха Международните детско-юношески хорови празници „Добри Войников“ – първият хоров фестивал в България. По повод своята 50-годишнина хоровите празници в Шумен бяха удостоени със „Златна лира“ – най-високото отличие на Съюза на българските музикални и танцови дейци за принос и значими художествено-творчески постижения. Общинският младежки дом също отбеляза своя половинвековен юбилей. Бивши директори, творци и ръководители на самодейни състави, клубове и формации получиха юбилейни плакети и грамоти като признание за тяхната работа.

И тази година гостуването на внуците на големия български композитор Панчо Владигеров – Александър и Константин Владигерови се превърна в празник за жителите и гостите на града. Музика, танци, театър, кулинарни изкушения, забавления за малки и големи съпътстваха тазгодишното издание на фолклорния фестивал „Шумла“. 470 деца и ученици от цялата страна взеха участие в Националния конкурс „Децата на България пеят, танцуват, рисуват“. 43 проекта получиха финансиране в размер на 54 870 лева от Общинския фонд „Култура“ в двете направления „Детско и младежко творчество“ и „Творчески Шумен – 2021“. Красивата природа на Шуменското плато отново събра художници от Шумен и други градове на страната за участие в Националния пленер по живопис. В Националния пленер по фотография „Шумен – познат и непознат“ се включиха млади фотографии любители.

В рамките на театралния фестивал „Нова българска драма“ в Шумен бяха представени най-добрите заглавия от българската драматургия за 2020 и 2021 г. Симфониета Шумен получи специално отличие за участието си в Международния фестивал „Софийски музикални седмици“. Концертът с диригент маестро Станислав Ушев и солист Веско Стамболов беше посветен на 170 години от основаването на първия български оркестър. Регионалният исторически музей в Шумен получи поредното признание и стана носител на Националната награда „Музейна образователна дейност“ за 2021 г. С подкрепата на фонд „Култура“ художествената галерия издаде сборника „Имена в българското изкуство“, което представя художници, свързани с Шумен. Реставрирани са 15 от най-значимите живописни творби от фонда на галерията със средства от МК, създаден е електронен архив с висока резолюция на още 300 картини от него. Регионалната библиотека отбеляза 140 години от

рождението на своя патрон Стилиян Чилингиров със събития, които привлякоха интереса на читатели и изследователи и започна подготовката за отбелязването на 100-годишнината от своето създаване.

През 2021 година се навършват 40 години от откриването на Мемориалния комплекс „Създатели на българската държава“, която ще бъде тържествено отбелязана в навечерието на 28 ноември, датата, на която е открит паметникът през 1981 г. Подготвихме проект за реставрация и консервация на Мемориалния комплекс „Създатели на българската държава“. Предстои сключването на договор за финансиране в размер на 49 600 лв. от министерството на културата.

През декември миналата година „Шумен – земята на първите“ спечели приза за туристическа дестинация на Годишните награди на Министерството на туризма за 2020-та. Мемориалният комплекс „Създатели на българската държава“ зае второ място в категорията „Туристическа атракция/обект“. Шумен беше представен по време на уебинар, който се проведе в портала на Асоциацията на туроператорите в Русия. Туристическите обекти в община Шумен бяха включени в електронната платформа и приложението „iLoveBulgaria“ (Аз обичам България).

Спорт и младежки дейности

През 2021 година заделихме 261 000 лева в бюджета на общината, за да подпомогнем финансово спортните клубове в града.

Шумен беше домакин на финалния турнир за купата на България по хандбал за мъже. В „Арена Шумен“ шуменските хандбалисти спечелиха купата на страната за сезон 2020/2021, а след това станаха и шампиони на България. В зала „Арена Шумен“ се проведе държавното първенство по масов спорт „Гимнастрада“, в което взеха участие 750 гимнастички от 25 спортни клуба от цялата страна. След 20-годишно прекъсване мъжкият баскетболен отбор на „Шумен“ отново е част от баскетболния елит на България. През този сезон шуменци играят в Националната баскетболна лига, редом с най-добрите баскетболни отбори у нас. Заедно с президента на Българската федерация по баскетбол Георги Глушков и представители на БК „Шумен“ започнахме подготовката за предстоящото отбелязване на 100 години баскетбол в Шумен. За поредна година посрещнахме рали „България“. С финансовата подкрепа на общината се проведе и тазгодишното издание на най-старото рали у нас – „Стари столици“. Подкрепихме финансово и седмото издание на шахматния турнир Мемориал „Стоян Иванов“. Шуменските мажоретки, които са част от националния отбор на България, спечелиха сребърен и бронзов медал от Европейското първенство по батон туърлинг и мажоретни спортове в Хърватия. Над 800 ориентировачи от цялата страна пристигнаха в Шумен за участие в три състезания по спортно ориентиране, които се проведоха на територията на природния парк „Шуменско плато“.

Започнахме обновяването на спортната база в Шумен още през първия мандат на нашето управление и продължаваме. Три мащабни обекта за 7 млн. и над 557 хиляди лева се изграждат и реновират в Шумен. Съвсем скоро ще започне реконструкцията на хиподрома. Пред завършване е строителството на тренировъчното футболно игрище и залата за тренировки над градския стадион „Панайот Волов“, както и реконструкцията на първи корпус в спортния комплекс „Плиска“.

Община Шумен подпомага работата на Общинския младежки съвет в организацията на различни спортни и културни събития. В рамките на три дни Шумен беше домакин на 20-тата Национална среща на младежките съвети и парламенти в България, в която се включиха млади хора от цялата страна.

През 2021 година заделихме 50 000 лева за реализацията на младежки проекти, като средствата са с 20 000 лева повече в сравнение с миналата година. Финансирахме 26 проектни предложения на индивидуални кандидати и младежки организации.